

تاریخ دریافت مقاله: ۸۰/۱۱/۲۳

بررسی مقاله: ۸۱/۴/۹

پذیرش مقاله: ۸۳/۴/۳

مجله علوم تربیتی و روانشناسی

دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۸۲

دوره سوم، سال دهم، شماره‌های ۳ و ۴

ص: ۳۹-۶۲

بررسی الگوی گذران اوقات فراغت دانشجویان

دانشگاه شهید چمران

حسین الهام پور*

دکتر محمد جعفر پاکسرشت*

چکیده

انجام این پژوهش برای تحقق دو هدف صورت گرفته است: (۱) شناسایی الگوی گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه شهید چمران، و (۲) بررسی نحوه گذران این اوقات با توجه به عواملی همچون جنسیت، وضعیت اجتماعی-اقتصادی، گروه آموزشی، عملکرد تحصیلی، سکونت در خوابگاه، و محل تولد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۸ تشکیل می‌دهد که از بین آنها یک نمونه ۶۴۱ نفری به صورت تصادفی انتخاب گردید. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته است که ضمن نظرخواهی از دانشجویان و پس از اجرای آزمایشی آن روی ۶۰ نفر و انجام اصلاحات لازم تدوین شد. داده‌های پژوهش اطلاعات مفصلی را درباره انواع و اقسام فعالیتهایی که دانشجویان در اوقات فراغت خود نسبت به انجام آنها علاقمند یا عملاً انجام می‌دهند نشان می‌دهد. دامنه این فعالیتهای از انواع فعالیتهای ورزشی گرفته تا تماشای تلویزیون، مطالعه کتب غیر درسی و... گسترده است. از نظر جنسیتی تفاوت‌های معنی‌داری بین علایق پسران و دختران و نوع و مخصوصاً مدت زمان پرداختن به این فعالیتهای دیده می‌شود. وضعیت‌های اجتماعی سه‌گانه (بالا، متوسط، پایین) نیز تفاوت‌هایی را نشان می‌دهد. این موضوع درباره گروه آموزشی، عملکرد تحصیلی، و محل سکونت نیز صدق می‌کند. دختران دانشجو چه از لحاظ وجود امکانات لازم و چه از لحاظ دسترسی به آنها نسبت به پسران محدودیت بیشتری دارند. با توجه به نتایج تحقیق پیشنهادهایی برای بهبود امکانات و وسایل اوقات فراغت ارائه شده است.

کلیدواژگان: اوقات فراغت، فعالیت، الگوی فعالیت

* عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

مقدمه

امروزه در خصوص ضرورت اوقات

فراغت و بهره‌گیری بهینه از آن تردیدی وجود ندارد. بهره‌گیری از اوقات فراغت به افشاری که برای تحصیل معاش کار می‌کنند محدود نمی‌شود. بلکه سایر افشار اجتماع مخصوصاً قشر نوجوان و جوان را که دانش‌آموزان دوره‌های متوسطه و دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی بخش مهم آن را تشکیل می‌دهند نیز شامل می‌گردد. هر چند که در زندگی تحصیلی آن دوگانگی شدیدی که در دنیای اشتغال بین کار و فراغت وجود دارد، دیده نمی‌شود، چه تحصیل علم و دانش در صورتی که از روی شوق و رغبت صورت پذیرد، دارای مطلوبیت ذاتی است، مع الوصف در جهان تحصیل و آموزش و پرورش نیز وجود برنامه‌های سنجیده و امکانات و وسایل لازم جهت گذران اوقات فراغت می‌تواند ثمرات مطلوبی داشته باشد.

به دلیل نقش بسیار مهمی که بهره‌گیری صحیح و شایسته از اوقات فراغت می‌تواند در شادابی زندگی دانشجویی، سلامت جسمی و روانی جهت پیشرفت تحصیلی دانشجویان داشته باشد، پژوهشگران این تحقیق بر آن شدند تا از طریق یک مطالعه پیمایشی گسترده چگونگی گذران اوقات فراغت دانشجویان

پدیده اجتماعی اوقات فراغت و نحوه گذران آن تاریخچه‌ای طولانی دارد. به نظر می‌رسد که فراغت و چگونگی بهره‌گیری از آن با پیدایش رفاه در بین برخی از افشار اجتماع ظهور کرده باشد. در آثار مکتوب برجای مانده از یونان باستان، از اهمیت اوقات فراغت و نوع فعالیتهایی که شایسته است در این اوقات انجام شود، سخن رفته است. ارسطو نیز در آثار خود به ویژه در «اخلاق نیکوماک» فراغت را در مقابل کار قرار می‌دهد. وی فراغت را نتیجه و غایت کار تلقی کرده است. کار مستلزم تلاش و زحمت است، حال آن که فراغت متضمن آسایش و فعالیتهایی است که فی نفسه مطلوب هستند.

با پیدایش تمدن صنعتی در قرن نوزدهم و ظهور ساعات طولانی کار هفتگی، اوقات فراغت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شد. در حقیقت در قرن نوزدهم کارگران برای دستیابی به اوقات فراغت مبارزاتی را آغاز کرده، توفیق یافتند که ساعات کار روزانه را به هشت ساعت تقلیل دهند تا به این ترتیب بتوانند علاوه بر استراحت، اوقاتی را برای فراغت، به عبارت دیگر پرداختن به فعالیتهایی که نفساً مطلوبیت دارند تحصیل کنند.

دانشگاه شهید چمران را بررسی کنند.

اختصاص داده‌اند بین ۳/۵ تا ۴ ساعت در روزهای غیر تعطیل و حدود ۵ ساعت در روزهای تعطیل بوده است (سرداری، ۱۳۷۳؛ جهاد دانشگاهی اهواز، ۱۳۶۷).

همین یافته‌ها حکایت از آن دارند که نوع فعالیت‌های پسران و دختران در اوقات فراغت متفاوت بوده است. در حالی که پسران بیشتر به فعالیت‌هایی همچون انواع ورزش‌ها پرداخته که مستلزم تحرک جسمانی است، دختران به فعالیت‌هایی مانند کتاب خواندن، تماشای تلویزیون، گوش دادن به رادیو روی آورده‌اند که به حرکات جسمانی چندانی نیاز ندارند (لطیفیان، ۱۳۷۲) به دلایل فرهنگی و اجتماعی در خصوص دستیازی به برخی از فعالیت‌های اوقات فراغت، دختران در مقایسه با پسران محدودیتهای بیشتری داشته‌اند.

به جز برخی از آزمودنیهای تهرانی و تبریزی که در دو پژوهش جداگانه نسبت به نحوه گذران اوقات فراغت خود به طور نسبی ابراز رضایت کرده‌اند (علی‌زاده و حکیمی، ۱۳۶۵) سایر آزمودنیها نسبت به کیفیت گذران اوقات فراغت خویش و نیز نسبت به کمبود وسایل و امکانات و ضعف برنامه‌های اوقات فراغت عمدتاً ناراضی بوده‌اند (حبیبی و مهدی‌پور، ۱۳۷۳).

پیشینه تحقیق

پژوهشهای متعددی درباره چگونگی گذران اوقات فراغت در نزد قشر نوجوان و جوان کشور بالاخص دانش‌آموزان راهنمایی و دبیرستان و تا حدودی کمتر دانشجویان دانشگاه در دو دهه اخیر صورت گرفته است. به دلیل تفاوت‌های فاحشی که در هدفها و روش تحقیق این پژوهشها مشاهده می‌شود، داده‌ها و یافته‌های متعددی درباره نحوه گذران اوقات فراغت در شهرها و نواحی مختلف کشور به دست آمده است. چون ذکر و حتی جمع‌بندی منسجم این اطلاعات به دلیل تعدد و تنوع آنها و تفاوت‌هایی که بین جامعه تحقیق و شیوه نمونه‌گیری پژوهشگران وجود دارد از حوصله این مقاله بیرون است. ذیلاً به ارائه وجوه برجسته یافته‌های پژوهشها اشاره می‌شود.

یافته‌های پژوهشها نشان می‌دهند که احتمالاً همه شرکت‌کنندگان آنها که کلاً شامل نسل نوجوان و جوان کشور بوده‌اند به نحوی از انحاء از ضرورت وجود و استفاده از اوقات فراغت در مقایسه با کار یا فعالیت‌های فکری و آموزشی واقف بوده‌اند. میزان وقتی که آزمودنیهای این پژوهشها به اوقات فراغت

نشان می‌دهد که در روزهای معمولی، تلویزیون ۶۴٪ و رادیو ۳۰٪ بیننده و شنونده داشته‌اند (دیلمقانی و رحیمی، ۱۳۶۵). در تحقیق دیگری که طی آن از نمازگزاران دانشگاه تهران درباره مقدار وقتی که صرف تماشای تلویزیون می‌کنند پرسش به عمل آمده، ۹۳٪ از گروه مورد مطالعه روزانه تلویزیون تماشا می‌کرده‌اند.

پس از تماشای تلویزیون، پرداختن به ورزش مهمترین فعالیت اوقات فراغت نسل جوان را تشکیل می‌دهد. بی شک پسران بیش از دختران به ورزش می‌پردازند. نکته مهمی که در خصوص ورزش قابل ذکر است کمبود امکانات و وسائل ورزشی است. از این رو، درصد بسالائی از شرکت کنندگان در این پژوهشها مخصوصاً پسران اعلام داشته‌اند که در کرچه و خیابان به ورزش می‌پردازند.

مطالعه مطالب غیردرسی شامل روزنامه، مجله و کتاب یکی دیگر از فعالیتهای نسل نوجوان و جوان ما در ساعات فراغت است. بر پایه یافته‌های پژوهشی موجود قضاوت قطعی درباره وضعیت این فعالیت مهم نمی‌توان کرد. حتی نمی‌توان جایگاه نسبی آن را در بین سایر فعالیتها تعیین کرد. اما در هر حال در اکثر پژوهشها از مطالعه کتاب

مهمترین فعالیتهایی که بر اساس یافته‌های پژوهشی، شرکت کنندگان در پژوهشها به آنها پرداخته‌اند به شرح زیرند:

۱. تماشای تلویزیون و گوش دادن به رادیو و موسیقی
۲. انواع فعالیتهای ورزشی
۳. مطالعه روزنامه، مجله، و کتب غیردرسی
۴. رفتن به سینما و تئاتر
۵. قدم زدن و گردش کردن
۶. سرکشی و دیدار از اقوام و دوستان
۷. مسافرت و از جمله سفرهای زیارتی
۸. پرداختن به فعالیتهای هنری

به نظر می‌رسد که رسانه همگانی تلویزیون و به میزان کمتری رادیو نقش مهمی در پر کردن اوقات فراغت نسل جوان داشته باشد. هر چند که یافته‌های برخی پژوهشها ورزش را به عنوان اولویت اول فعالیتهای اوقات فراغت برای پسران ذکر کرده‌اند (بالایان... جهاد دانشگاهی خوزستان، ۱۳۶۷). ولی به ملاحظه سهم دختران در تماشای تلویزیون و گوش دادن به رادیو می‌توان گفت که این دو رسانه مخصوصاً تلویزیون که هم اکنون بر تعداد کانالهای آن افزوده شده، نقش اول را در پر کردن اوقات فراغت نسل جوان، بر عهده داشته باشد. یافته‌های یکی از پژوهشها

نتایج پژوهشها نشان می‌دهند که برخی از سنتهای فرهنگی ویژه مثل گذران وقت با دوستان یا سرکشی و عیادت از خویشان و نزدیکان خوشبختانه در جامعه ما به فراموشی سپرده نشده، بلکه بخشی از اوقات فراغت نسل جوان ما را اشغال می‌کند. میزان پایبندی به این سنتها متفاوت است. مثلاً در ایلام این فعالیت مقام اول را در بین سایر فعالیتهای اوقات فراغت حائز بوده است (قاسمی، ۱۳۷۳) در حالی که یافته‌های پژوهش مربوط به نوجوانان شیراز مرتبه دوم، و در پژوهش اهواز (جهاد دانشگاهی اهواز، ۱۳۶۵) مکان پنجم را حائز بوده است. در پژوهش مربوط به نوجوانان ۱۵-۲۰ ساله تهرانی ۷۹٪ دختران و ۸۶٪ پسران بخشی از اوقات فراغت هفتگی خود را با دوستان گذرانده‌اند.

از دیگر فعالیتهایی که نسل جوان ما به آن می‌پردازند قدم زدن و گردش در خیابانها و پارکهاست. این فعالیت در فرهنگ ما ریشه تاریخی دارد. در ادبیات ما گردش مخصوصاً در فصول مناسب سال و تماشای طبیعت فعالیتی مفرح توصیف شده است. در روزگار ما گردش در خیابان و پارک نیز به آن افزوده شده است. لطیفیان (۱۳۷۳) گزارش کرده است که قدم زدن در بین سایر فعالیتهای مورد مطالعه او در

غیردرسی به عنوان یکی از فعالیتهای مورد علاقه نسل جوان نام برده شده است. دو پژوهش در اصفهان مبین این نکته هستند که درصد بالایی از نوجوانان و جوانان کتب غیردرسی مطالعه می‌کنند. عطاری (۱۳۷۳) نشان داده است که ۹۲٪ از دختران و ۷۸٪ از پسران نمونه مورد بررسی وی به مطالعه می‌پردازند. به موجب یافته‌های این تحقیق، ۷۲٪ دختران کتب رمان و ۴۸٪ کتب مذهبی مطالعه می‌کرده‌اند. در صورتی که ۶۰٪ پسران کتب علمی و ۳۱٪ آنان به خواند کتب مذهبی می‌پردازند میزان مطالعه کتب علمی از جانب دختران نوجوان ۵٪ گزارش شده است.

رفتن به سینما و تأثیر یکی دیگر از فعالیتهای اوقات فراغت نسل جوان است. در پژوهشی که درباره دانش‌آموزان راهنمایی صورت گرفته (جهاد دانشگاهی اهواز، ۱۳۶۷) ۶۷٪ آزمودنیها اعلام داشته‌اند که ماهی سه بار به سینما می‌روند. نتایج تحقیق دیگری در شیراز (لطیفیان، ۱۳۷۶) نشان می‌دهند که رفتن به سینما و تأثیر در بین سایر فعالیتهای مقام ششم را داراست. در پژوهش دیگری (هورفر، ۱۳۶۵) رفتن به سینما جزء فعالیتهای اوقات فراغت ۳۴٪ دختران و ۶۰٪ پسران گزارش شده است.

(۱۳۷۸) درباره چگونگی گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی رودهن به عمل آمده نشان می‌دهد عمده فعالیت‌های دانشجویان عبارتست از مطالعه کتاب (۹۳ درصد) گوش دادن به رادیو (۳۳ درصد) رفتن به سینما (۱۰ درصد). اهم آرزوهای دانشجویان پرداختن به فعالیت‌های فرهنگی، هنری، سیاسی و ورزشی است. عمده مشکلات دانشجویان در گذران اوقات فراغت عبارت از مشکلات مادی، اجتماعی، خانوادگی و تربیتی است.

اهداف پژوهش

این پژوهش به منظور تحقق دو هدف کلی زیر صورت گرفته است:

۱. شناسایی الگوی گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه شهید چمران
۲. بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانشجویان با توجه به جنسیت، وضع اجتماعی - اقتصادی، گروه آموزشی، عملکرد تحصیلی، سکونت در خوابگاه و محل تولد آنها.

سؤالات پژوهش

۱. شیوه گذران اوقات فراغت دانشجویان

شیراز مسقام چهارم را حائز بوده است. در پژوهش تهران (هورفر، ۱۳۶۵) ۲۳٪ دختران و ۴۳٪ پسران اوقات فراغت خود را صرف قدم زدن در خیابان کرده‌اند.

مسافرت به خصوص در ایام تعطیل و تابستان یکی دیگر از فعالیت‌های اوقات فراغت است. البته بخشی از این مسافرتها به منظور زیارت اماکن مقدسه صورت می‌گیرد. در تحقیق لطیفیان (۱۳۷۳) مسافرت مرتبه پنجم را، در مقایسه با سایر فعالیتها داشته است، در پژوهش اهواز (جهاد دانشگاهی اهواز، ۱۳۶۷) گزارش شده است که ۶۷٪ از دانش‌آموزان حدود ۲۰ روز در تابستان به مسافرت می‌روند.

علاوه بر فعالیت‌های فوق برخی از آزمودنیها اظهار داشته‌اند که بخشی از اوقات خود را صرف حضور در مراسم مذهبی و مساجد می‌کنند. یافته‌های پژوهش اهواز حاکی است که ۲۱٪ از دانش‌آموزان حدود ۳/۵ ساعت در هفته به مسجد می‌روند یا با بسیج همکاری می‌کنند.

از نکات فوق برمی‌آید که در خصوص نحوه گذران اوقات فراغت تحقیقات جامع به عمل نیامده و این نقیصه باید جبران شود.

جدیدترین پژوهشی که توسط سرمد

به نظرات دانشجویان دانشگاه شهید چمران در خصوص نحوه گذران این اوقات ساخته شده است. پرسشنامه شامل دو بخش بود. بخش اول شامل اطلاعات شخصی و بخش دوم به شیوه‌های گذران اوقات فراغت مربوط می‌شد. پرسشنامه بعد از اجرای مقدماتی روی یک نمونه ۶۰ نفری و رفع نقایص و ابهامات آن در نهایت اجرا شد.

نمونه تحقیق

جامعه تحقیق شامل دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۸ کلیه دانشکده‌های دانشگاه بود.

چون همه دانشجویان موظفند دروس معارف را بگذرانند، تصمیم گرفته شد نمونه تحقیق از بین این دانشجویان انتخاب گردند. ابتدا تعداد ۴۰ کلاس به طور تصادفی از میان کلاسهای معارف در نیمسال اول تحصیلی ۸۱-۸۲ انتخاب شدند. در مرحله دوم از هر کلاس تعداد ۱۶ نفر دانشجو به طور تصادفی انتخاب گردید. به این ترتیب نمونه تحقیق شامل ۶۴۰ دانشجو بود: از این تعداد ۳۰۰ نفر پسر و ۳۴۰ دختر بودند.

یافته‌های تحقیق

به طور متوسط هر دانشجو در یک شبانه روز غیر تعطیل $3/78$ ساعت وقت فراغت

بچگونه است؟

۲. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد؟

۳. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان با وضع اجتماعی- اقتصادی آنها

رابطه وجود دارد؟

۴. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان ورودی سالهای مختلف تفاوت

وجود دارد؟

۵. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان متولد شهر و روستا تفاوت وجود

دارد؟

۶. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان با عملکرد تحصیلی آنها رابطه

وجود دارد؟

۷. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان گروههای آموزشی مختلف تفاوت

وجود دارد؟

۸. آیا بین شیوه گذران اوقات فراغت

دانشجویان ساکن خوابگاه و غیر خوابگاه

تفاوت وجود دارد؟

ابزار پژوهش

ابزار این پژوهش را پرسشنامه تشکیل داده است که با استفاده از پژوهشهای دیگری که درباره اوقات فراغت انجام گرفته و نیز با توجه

دارد. در روزهای تعطیل وقت فراغت به ۵/۳۸ از گروهی که ورزش می‌کنند ۲۹ درصد هفته‌ای ساعت افزایش می‌یابد. فقط یک ساعت به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند.

ورزش: ۹۱/۵ درصد از دانشجویان در گذران اوقات فراغت خود به ورزش کردن علاقمند بوده‌اند ولی عملاً فقط نیمی از دانشجویان ورزش می‌کنند. به عبارت دیگر ۴۱/۵ درصد دانشجویان علیرغم میل خود ورزش نمی‌کنند.

بررسی میزان علاقمندی دانشجویان به رشته‌های ورزشی فوتبال، شنا، والیبال، بدنسازی، شطرنج، تنیس، دو میدانی، کوه نوردی، بدمینتون، دوچرخه سواری، بازیهای

جدول ۱. فراوانی درصدی میزان علاقه به رشته‌های ورزشی و انجام عملی آن

ردیف	رشته ورزشی	فراوانی درصدی		ردیف	رشته ورزشی	فراوانی درصدی	
		علاقه	انجام			علاقه	انجام
۱	فوتبال	۴۹	۱۷/۷	۱۰	دوچرخه سواری	۳۳/۵	۳۴/۵
۲	شنا	۴۷	۵/۳	۱۱	بازیهای کامپیوتری	۳۳	۷/۷۵
۳	والیبال	۴۳	۶	۱۲	بسکتبال	۳۰	۳/۸
۴	بدنسازی	۴۲	۱۳/۴	۱۳	ژیمناستیک	۲۸	۲/۷
۵	شطرنج	۳۸/۵	۱۳	۱۴	رزمی	۲۷	۴/۲
۶	تنیس	۳۸	۶/۷	۱۵	بازی با کارت	۲۴	۴/۵
۷	دو میدانی	۳۷	۱۳/۸	۱۶	هندبال	۳۲	۱/۶
۸	کوه نوردی	۳۶	۲/۵	۱۷	بوکس	۱۷	۲/۷
۹	بدمینتون	۳۶	۴/۵				

کامپیوتری، بسکتبال، ژیمناستیک، رزمی، بازی با کارت، هندبال و بوکس علاقه داشته‌اند.

بررسی درصد دانشجویی که عملاً به رشته‌های مختلف ورزشی می‌پردازند نشان می‌دهد که اولویت‌های ورزشی این دانشجویان به ترتیب زیر است: دوچرخه سواری، فوتبال، دو میدانی، بدنسازی، بازیهای کامپیوتری،

تنیس، والیبال، شنا، بازی با کارت، بدمیتون، رزمی، بسکتبال، ژیمناستیک، بوکس، کوهنوردی و هندبال.

تفاوت درصد دانشجویان علاقمند به رشته‌های ورزشی با درصد دانشجویانی که عملاً به این ورزش می‌پردازند نشان می‌دهد که شمار دانشجویان علاقمند به دوچرخه سواری کمتر از افرادی است که عملاً به این ورزش می‌پردازند. بیشترین تفاوت در رشته شنا (۷/۴۱ درصد) و کمترین تفاوت در رشته بوکس (۱۴/۳ درصد) است. به طور متوسط دانشجویان روزانه ۰/۸۳ ساعت صرف ورزش می‌کنند.

سینما: ۰/۶ درصد از دانشجویان بیشتر از یکبار در هفته به سینما می‌روند، ۲ درصد هفته‌ای یکبار، ۲/۵ درصد دو هفته یکبار، ۱۰/۳ درصد سه هفته یا ماهی یکبار، ۲۴/۶ هر دو یا سه ماه یکبار، ۴۱/۶ درصد سالی یکبار و ۱۸/۴ درصد اصلاً به سینما نمی‌روند، ۳۲/۸ درصد فیلمهای بسا موضوعات اجتماعی، ۱۹/۷ درصد پلیسی، ۱۴/۷ درصد کمدی، ۵۲/۵ درصد خانوادگی، ۱۴/۴ درصد جنگی را مشاهده می‌کنند. این موضوع نشان می‌دهد که در مقایسه با ورزش سینما نقش محدودتری در زندگی دانشجویان دارد.

تماشای تلویزیون: به طور متوسط در روزهای غیر تعطیل دانشجویان ۲/۰۷ ساعت صرف تماشای تلویزیون می‌کنند در روزهای تعطیل این مدت به ۳/۰۳ ساعت افزایش می‌یابد. دانشجویان به ترتیب اولویت برنامه‌های خبری، فیلم و سریال خارجی و ایرانی، ورزشی، علمی و مستند، کمدی و سرگرمی و مسابقات را نگاه کرده‌اند.

دانشجویان به طور متوسط هفته‌ای ۰/۷ ساعت صرف تماشای فیلمهای ویدیویی می‌کنند.

رادیو: دانشجویان به طور متوسط روزانه ۱/۷۶ ساعت به رادیو گوش می‌دهند. ۱/۴۴ ساعت به رادیوهای خارجی گوش می‌دهند. درصد بیشتری از دانشجویان برای شنیدن خبر، به رادیوهای خارج گوش می‌دهند.

نوارهای صوتی: به طور متوسط دانشجویان روزانه ۱/۵۵ ساعت صرف گوش دادن به نوارهای صوتی می‌کنند. دانشجویان به ترتیب به نوارهای صوتی ترانه و سرود، موسیقی کلاسیک، موسیقی ملی، مذهبی، آموزشی، داستان و طنز گوش داده‌اند.

کامپیوتر: ۱۹ درصد از دانشجویان با کامپیوتر کار می‌کنند. این گروه به طور متوسط هفته‌ای ۴/۵ ساعت به این کار اختصاص می‌دهند. فقط

۸ درصد از دانشجویان رایانه شخصی دارند. هنر: ۴۲ درصد از دانشجویان به فعالیتهای هنری می‌پردازند. این گروه به طور متوسط هفته‌ای ۳/۷۸ ساعت به این فعالیتها می‌پردازند.

روزنامه و هفته نامه: ۴۰/۵ درصد هر روز روزنامه مطالعه می‌کنند ولی فقط ۳ درصد اصلاً روزنامه نمی‌خوانند. دانشجویان به ترتیب روزنامه‌های خبری، سیاسی، فرهنگی، علمی، ورزشی و خانوادگی را مطالعه می‌کنند. به طور متوسط هفته‌ای ۱/۴ ساعت صرف مطالعه روزنامه‌ها می‌شود. به طور متوسط هفته‌ای ۱/۴ ساعت صرف مطالعه هفته نامه‌ها می‌شود.

کتاب: به طور متوسط و روزانه یک ساعت صرف مطالعه کتابهای غیر درسی می‌شود. به ترتیب کتابهای داستان و رمان، ادبی و شعر، علمی، تربیتی و روانشناسی، تاریخی، سیاسی، اجتماعی، آموزشی، هنری و اقتصادی توسط دانشجویان مطالعه شده‌اند.

۴۸ درصد از دانشجویان شخصاً کتاب می‌خوانند، ۱۰ درصد خانواده‌هایشان می‌خوانند، ۴۸ درصد از کتابخانه و ۳۸ درصد از دوستانشان امانت می‌گیرند.

گودش در پارک: ۳۹/۵ درصد دانشجویان اصلاً به پارک نمی‌روند. به طور متوسط دانشجویان ۲ ساعت در ماه در پارکها اوقات فراغت خود را می‌گذرانند.

فعالیت در انجمنها: فقط ۱۷/۵ درصد از دانشجویان در فعالیتهای پایگاه بسیج دانشجویی شرکت می‌کنند. این گروه به طور متوسط هفته‌ای ۲/۷ ساعت صرف این فعالیتها می‌کنند.

صرفاً ۸/۵ درصد از دانشجویان عضو انجمن اسلامی دانشکده یا دانشگاه بوده‌اند. این گروه به طور متوسط هفته‌ای ۲/۷۵ ساعت صرف این فعالیتها می‌کنند.

فقط ۸/۵ درصد از دانشجویان غیر از شرکت در فعالیتهای بسیج و انجمن اسلامی به سایر فعالیتهای سیاسی-اجتماعی می‌پردازند. این افراد بطور متوسط هفته‌ای ۲/۷ ساعت وقت صرف این فعالیتها کرده‌اند. فقط ۹ درصد از دانشجویان از انجام این فعالیتها در دانشگاه راضی بوده‌اند.

دیدار از دوستان: میانگین دفعات دیدار از دوستان و اقوام در هر ماه برابر با ۳/۴ بار بوده است. ولی میانگین دفعات علاقمندی به دیدار از اقوام و دوستان ۶/۲ بوده است. میانگین ساعات ماهانه دیدار از اقوام برابر با ۷/۸۶ ساعت و دیدار از دوستان ۶/۴۳ ساعت بوده

است. میانگین ساعاتی که دانشجویان علاقمند بوده‌اند ماهانه از اقوام و دوستان خود دیدار کنند به ترتیب برابر است با $10/6$ و $9/4$ ساعت.

مسافرت: میانگین دفعاتی که دانشجویان در طول یکسال به مسافرت می‌روند یا علاقه دارند بروند به ترتیب برابر است با $2/75$ و $5/3$.

سایر فعالیتها: به طور متوسط دانشجویان به ترتیب $2/02$ ، $1/74$ ، $0/41$ ، $0/59$ ، $0/9$ و $4/51$ ساعت در هفته صرف فعالیتهای قدم زدن در خیابان، گردش در مراکز خرید، رفتن به کافه و رستوران، زیارت اهل قبور، زیارت اماکن مقدسه، تماشای مسابقات ورزشی و گفتگو و گپ دوستانه کرده‌اند.

جنسیت: به طور متوسط دانشجویان دختر و پسر در روزهای معمولی به ترتیب $3/4$ و $4/2$ ساعت وقت فراغت داشته‌اند. این ساعات برای روزهای غیر تعطیل به ترتیب برابر است با $4/85$ و $5/97$ ساعت. آزمون نشان داد که مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان وقت فراغت داشته‌اند.

به طور معنی‌داری مردان بیش از زنان ورزش می‌کنند (۶۸ در برابر ۳۷ دقیقه در روز) دانشجویان دختر به طور متوسط در روزهای معمول $2/27$ ساعت صرف تماشای تلویزیون می‌کنند. ولی مردان $1/86$ ساعت صرف می‌کنند. زنان به طور معنی‌داری وقت بیشتری صرف این فعالیت می‌کنند ولی در روزهای تعطیل بین ساعات صرف تماشای تلویزیون زنان و مردان تفاوتی وجود ندارد. مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان به رادیو ایران گوش می‌دهند (۲۲ در برابر ۳۲ دقیقه). مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان به رادیو خارجی می‌دهند (۳۳ در برابر ۲۳ دقیقه). مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان در کتابخانه‌ها وقت صرف می‌کنند.

مردان به طور معنی‌داری بیشتر از زنان به مطالعه هفته‌نامه‌ها می‌پردازند (۹۵ در برابر ۶۸ دقیقه). زنان به طور معنی‌داری بیش از مردان به فعالیتهای هنری می‌پردازند. مردان به طور معنی‌داری بیش از زنان روزنامه مطالعه می‌کنند (۱ در برابر $1/2$ ساعت).

زنان بیشتر از مردان کتابهای رمان و داستان و ادبی و شعر مطالعه می‌کنند ولی مردان کتابهای تاریخی و اقتصادی را بیشتر می‌خوانند.

مردان ساعات بیشتری بطور هفتگی صرف فعالیت در انجمن اسلامی می‌کنند (۲۴ در برابر ۱۰ دقیقه) و ساعات بیشتری بطور

جدول ۲. میانگین انحراف معیار و مقادیر مربوط به ساعات پرداختن به انواع اوقات فراغت زنان و مردان دانشگاه

ردیف	معیار	گروه	مقدار	میانگین	انحراف معیار	L	P																																																																																																																																																																																
۱	فراغت در روزهای غیر تعطیل	زن	۳۳۰	۳/۴	۲/۶	۳/۶۱	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۳	۴/۲	۲/۹			۲	فراغت روزهای تعطیل	زن	۳۳۰	۴/۸۵	۴/۵۱	۲/۹۳	۰/۰۰۳	مرد	۲۹۳	۵/۹۷	۴/۹۸	۳	ساعات ورزش کردن	زن	۳۳۰	۰/۶۲	۱/۵۸	۳/۲۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۳	۱/۱۴	۲/۲۹	۴	تماشای تلویزیون	زن	۳۳۰	۲/۲۷	۱/۹۲	۲/۸۵	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۳	۱/۸۶	۱/۶۵	۵	ساعات مطالعه کتاب	زن	۳۳۱	۱/۱۲	۱/۳۵	۱/۱۷	۰/۲۴	مرد	۲۹۴	۰/۹۹	۱/۲۱	۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵	۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲
۲	فراغت روزهای تعطیل	زن	۳۳۰	۴/۸۵	۴/۵۱	۲/۹۳	۰/۰۰۳																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۳	۵/۹۷	۴/۹۸			۳	ساعات ورزش کردن	زن	۳۳۰	۰/۶۲	۱/۵۸	۳/۲۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۳	۱/۱۴	۲/۲۹	۴	تماشای تلویزیون	زن	۳۳۰	۲/۲۷	۱/۹۲	۲/۸۵	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۳	۱/۸۶	۱/۶۵	۵	ساعات مطالعه کتاب	زن	۳۳۱	۱/۱۲	۱/۳۵	۱/۱۷	۰/۲۴	مرد	۲۹۴	۰/۹۹	۱/۲۱	۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵	۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴								
۳	ساعات ورزش کردن	زن	۳۳۰	۰/۶۲	۱/۵۸	۳/۲۳	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۳	۱/۱۴	۲/۲۹			۴	تماشای تلویزیون	زن	۳۳۰	۲/۲۷	۱/۹۲	۲/۸۵	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۳	۱/۸۶	۱/۶۵	۵	ساعات مطالعه کتاب	زن	۳۳۱	۱/۱۲	۱/۳۵	۱/۱۷	۰/۲۴	مرد	۲۹۴	۰/۹۹	۱/۲۱	۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵	۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																				
۴	تماشای تلویزیون	زن	۳۳۰	۲/۲۷	۱/۹۲	۲/۸۵	۰/۰۰۵																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۳	۱/۸۶	۱/۶۵			۵	ساعات مطالعه کتاب	زن	۳۳۱	۱/۱۲	۱/۳۵	۱/۱۷	۰/۲۴	مرد	۲۹۴	۰/۹۹	۱/۲۱	۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵	۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																
۵	ساعات مطالعه کتاب	زن	۳۳۱	۱/۱۲	۱/۳۵	۱/۱۷	۰/۲۴																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۴	۰/۹۹	۱/۲۱			۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵	۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																												
۶	ساعات حضور در کتابخانه	زن	۳۳۲	۱/۹۴	۲/۴۴	۳/۴۱	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۹	۲/۷۴	۳/۰۵			۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹	مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴	۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																								
۷	گوش دادن به رادیو خارجی	زن	۳۲۴	۰/۳۶	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۰۹																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۰	۰/۵۴	۰/۹۴			۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲	۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																				
۸	مطالعه هفته نامه	زن	۳۳۲	۱/۱۴	۱/۴۱	۳/۲	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۶	۱/۵۸	۲/۰۲			۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱	مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴	۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																
۹	گوش دادن به رادیو ایران	زن	۳۲۵	۰/۳۷	۰/۷۸	۲/۶۱	۰/۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۱	۰/۵۴	۰/۹۴			۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵	مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷	۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																												
۱۰	مطالعه روزنامه‌ها	زن	۳۲۵	۱	۱/۱۸	۱/۹۷	۰/۰۰۵																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۱	۱/۲	۱/۲۷			۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱	مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱	۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																								
۱۱	ساعات گذراندن در پارک	زن	۳۲۸	۱/۷۲	۲/۴۱	۳/۶۳	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۸۹	۲/۵۵	۳/۳۱			۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸	مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶	۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																				
۱۲	ساعات حضور در انجمن اسلامی	زن	۳۲۸	۰/۱۸	۰/۶۷	۲/۶۶	۰/۰۰۸																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۸۹	۰/۴۰	۱/۳۶			۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴	مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷	۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																																
۱۳	ساعات زیارت اماکن مقدسه	زن	۳۲۸	۰/۶۱	۱/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۴																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۸۹	۰/۳۸	۰/۷۷			۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱	مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳	۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																																												
۱۴	ساعات قدم زدن در خیابان	زن	۳۲۵	۱/۵۵	۰/۲۲	۴/۵۹	۰/۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۲	۲/۵۷	۰/۲۳			۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱	مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵	۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																																																								
۱۵	ساعات صرف دیدار از دوستان	زن	۳۳۱	۲/۴۸	۵/۶۸	۵/۲۸	۰/۰۰۰۱																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۹۱	۵/۴۶	۸/۲۵			۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲	مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																																																																				
۱۶	دفعات مسافرت رفتن	زن	۳۲۴	۱/۵۲	۲/۷۲	۱۸/۲	۰/۰۲																																																																																																																																																																																
		مرد	۲۸۴	۲/۰۸	۳/۶۴																																																																																																																																																																																		

ماهانه در پارکها می‌گذرانند (۲/۵۵ ساعت در برابر ۱/۷۲ ساعت). مردان به طور معنی‌داری وقت بیشتری صرف دیدار از دوستان می‌کنند (۵/۴۶ در برابر ۲/۴۸ ساعت). به طور متوسط مردان در سال دفعات بیشتری به مسافرت رفته‌اند (۲/۰۸ در برابر ۱/۵۲ بار). زنان ساعات بیشتری به زیارت اماکن مقدسه پرداخته‌اند ولی مردان وقت بیشتری صرف قدم زدن در خیابان کرده‌اند.

موقعیت اجتماعی و اقتصادی
 برای بررسی رابطه بین موقعیت اجتماعی

دانشجویان طبقه بالا بیشتر مشترک روزنامه بوده‌اند. بیشتر کتاب داستان و رمان

و اقتصادی با نحوه گذران اوقات فراغت ابتدا متغیر موقعیت اجتماعی و اقتصادی با ترکیب سطح تحصیلات والدین و شغل آنها، تعداد اعضای خانواده، داشتن وسیله نقلیه شخصی و اشتغال دانشجو ساخته شد. بر حسب نمره بدست آمده، سه گروه بالا، متوسط و پایین تفکیک شدند. سپس مقایسه نحوه گذران اوقات فراغت در سه گروه انجام گرفت. رشته‌های ورزشی بسکتبال، بدمیتون، هندبال، بدنسازی و بازیهای کامپیوتری بیشتر مورد علاقه طبقه بالا بوده است.

جدول ۳. مقایسه میانگین ساعات پرداختن به برخی فعالیتهای اوقات فراغت برحسب موقعیت اجتماعی - اقتصادی

ردیف	متغیر	I	P	گروه	میانگین	بالا	متوسط
۱	ساعت نمایش ویدئو	۹/۳	۰/۰۰۱	بالا	۱/۴۱		
				متوسط	۰/۶۳	*	*
				پایین	۰/۵۲	*	
۲	ساعت گوش دادن به رادیو	۳	۰/۰۵	بالا	۰/۶۵		
				متوسط	۰/۶۶	*	*
				پایین	۱	*	*
۳	ساعات گوش دادن به نوار صوتی	۷/۵	۰/۰۰۰۶	بالا	۲/۲۶		
				متوسط	۱/۴۷	*	
				پایین	۱/۲۷	*	
۴	پرداختن به فعالیتهای هنری	۲/۸۹	۰/۰۵	بالا	۱/۸۵		
				متوسط	۱/۲۵		
				پایین	۰/۸۹	*	

کتابهای هنری خوانده‌اند. وقت بیشتری صرف تماشای ویدئو کرده‌اند. کمتر به رادیو گوش کرده‌اند. وقت بیشتری صرف گوش دادن به نوارهای صوتی کرده‌اند. وقت بیشتری صرف گوش دادن به نوارهای صوتی کرده‌اند. وقت بیشتری به فعالیتهای هنری اختصاص داده‌اند. کتابهای بیشتری خوانده‌اند.

سکونت در خوابگاه

دانشجویان ساکن خوابگاه در مقایسه با

جدول ۴. مقایسه ساعات پرداختن، برخی فعالیتهای اوقات فراغت دانشجویان ساکن خوابگاه، غیر خوابگاه و

ساکن شهر و روستا

ردیف	متغیر	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	t	df	P																																																												
۱	ساعات تماشای تلویزیون روزهای غیر تعطیل	خوابگاه	۴۰۱	۱/۷۲	۱/۶۸	۷/۱۰	۶۱۹	۰/۰۰۰۱																																																												
		غیر خوابگاه	۲۹۳	۴/۲	۲/۹				۲	ساعات تماشای تلویزیون روزهای تعطیل	خوابگاه	۴۰۱	۲/۶۷	۲/۳۲	۱۵/۵	۶۱۹	۰/۰۰۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۰	۳/۶۹	۲/۴۲	۳	ساعات گوش دادن به نوار صوتی	خوابگاه	۴۰۴	۱/۷۴	۲/۶۸	۲/۴۷	۶۲۳	۰/۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۱/۲۸	۱/۹۱	۴	ساعات فعالیتهای هنری	خوابگاه	۴۰۴	۱/۵۱	۴/۳	۳/۰۴	۶۲۳	۰/۰۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۷۸	۱/۵۹	۵	ساعات زیارت اماکن مقدسه	خوابگاه	۴۰۳	۰/۵۶	۱/۱	۲/۳۷	۶۲۲	۰/۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۳۸	۰/۷۶	۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲
۲	ساعات تماشای تلویزیون روزهای تعطیل	خوابگاه	۴۰۱	۲/۶۷	۲/۳۲	۱۵/۵	۶۱۹	۰/۰۰۰۱																																																												
		غیر خوابگاه	۲۲۰	۳/۶۹	۲/۴۲				۳	ساعات گوش دادن به نوار صوتی	خوابگاه	۴۰۴	۱/۷۴	۲/۶۸	۲/۴۷	۶۲۳	۰/۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۱/۲۸	۱/۹۱	۴	ساعات فعالیتهای هنری	خوابگاه	۴۰۴	۱/۵۱	۴/۳	۳/۰۴	۶۲۳	۰/۰۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۷۸	۱/۵۹	۵	ساعات زیارت اماکن مقدسه	خوابگاه	۴۰۳	۰/۵۶	۱/۱	۲/۳۷	۶۲۲	۰/۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۳۸	۰/۷۶	۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲	۰/۰۰۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۳/۱۷	۳/۷								
۳	ساعات گوش دادن به نوار صوتی	خوابگاه	۴۰۴	۱/۷۴	۲/۶۸	۲/۴۷	۶۲۳	۰/۰۱																																																												
		غیر خوابگاه	۲۲۱	۱/۲۸	۱/۹۱				۴	ساعات فعالیتهای هنری	خوابگاه	۴۰۴	۱/۵۱	۴/۳	۳/۰۴	۶۲۳	۰/۰۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۷۸	۱/۵۹	۵	ساعات زیارت اماکن مقدسه	خوابگاه	۴۰۳	۰/۵۶	۱/۱	۲/۳۷	۶۲۲	۰/۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۳۸	۰/۷۶	۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲	۰/۰۰۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۳/۱۷	۳/۷																					
۴	ساعات فعالیتهای هنری	خوابگاه	۴۰۴	۱/۵۱	۴/۳	۳/۰۴	۶۲۳	۰/۰۰۲																																																												
		غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۷۸	۱/۵۹				۵	ساعات زیارت اماکن مقدسه	خوابگاه	۴۰۳	۰/۵۶	۱/۱	۲/۳۷	۶۲۲	۰/۰۲	غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۳۸	۰/۷۶	۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲	۰/۰۰۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۳/۱۷	۳/۷																																		
۵	ساعات زیارت اماکن مقدسه	خوابگاه	۴۰۳	۰/۵۶	۱/۱	۲/۳۷	۶۲۲	۰/۰۲																																																												
		غیر خوابگاه	۲۲۱	۰/۳۸	۰/۷۶				۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲	۰/۰۰۰۱	غیر خوابگاه	۲۲۱	۳/۱۷	۳/۷																																															
۶	ساعات گفتگو و گپ دوستانه	خوابگاه	۴۰۳	۵/۳۶	۷/۲۲	۵/۰۱	۶۲۲	۰/۰۰۰۱																																																												
		غیر خوابگاه	۲۲۱	۳/۱۷	۳/۷																																																															

جدول ۵. مقایسه ساعات پرداختن برخی فعالیتهای اوقات فراغت دانشجویان ساکن شهر و روستا

ردیف	متغیر	گروه	تعداد	سیانگین	انحراف معیار	t	df	P
۱	ساعات تماشای تلویزیون	متولد شهر	۴۹۱	۲/۱۷	۱/۸۶	۲/۵۸	۶۰۹	۰/۰۰۱
		متولد روستا	۱۲۰	۱/۷۳	۱/۶۲			
۲	ساعات تماشای تلویزیون	متولد شهر	۴۹۱	۳/۱۳	۲/۴۵	۲/۰۲	۶۰۹	۰/۰۰۵
		متولد روستا	۱۲۰	۲/۶۶	۲/۲۶			
۳	ساعات مطالعه کتب درسی	متولد شهر	۴۸۳	۳/۳۸	۲/۲۹	۲/۵۴	۶۰۱	۰/۰۰۱
		متولد روستا	۱۲۰	۲/۸۳	۲/۰۸			
۴	ساعات گوش دادن به نوار صوتی	متولد شهر	۴۹۴	۱/۶۹	۲/۶۷	۲/۹۱	۶۱۳	۰/۰۰۴
		متولد روستا	۱۲۱	۱/۱۸	۱/۳۸			
۵	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	متولد شهر	۴۹۸	۱/۸۵	۱/۳۵	۲/۳۷	۵۹۸	۰/۰۰۲
		متولد روستا	۱۲۱	۲/۱۲	۱/۱۵			

کتاب بیشتر از کتابخانه به امانت گرفته‌اند.

بیشتر کتابهای داستان و رمان و کمتر کتاب تاریخی مطالعه کرده‌اند. متولدین روستا بیشتر در فعالیتهای بسیج شرکت کرده‌اند. بیشتر از فعالیتهای سیاسی و اجتماعی دانشگاه راضی بوده‌اند. متولدین روستا وقت بیشتری صرف زیارت اماکن مقدسه، زیارت اهل قبور، تماشای مسابقات ورزشی و گفتگو و گپ دوستانه کرده‌اند.

محل تولد

بر پایه یافته‌های این پژوهش تفاوتی معنی‌داری بین متولدین شهر و روستا در ارتباط با برخی فعالیتهای اوقات فراغت وجود دارد.

به طور کلی دانشجویان متولد شهر بیشتر به ورزش بدمیتون علاقه داشته‌اند ولی متولدین روستا بیشتر به فوتبال علاقمند بوده‌اند. دانشجویان متولد شهر بیشتر به تماشای تلویزیون پرداخته‌اند، بیشتر از روستازادگان نوارهای صوتی گوش کرده‌اند.

سال ورود به دانشگاه

دانشجویان ورودی سال ۷۷ کمتر از ۷۶ به نوارهای صوتی گوش کرده‌اند. دانشجویان تازه وارد از فعالیتهای فوق برنامه دانشگاه رضایت

جدول ۶. مقایسه پاسخهای دانشجویان ساکن خوابگاه و غیرخوابگاه، دانشجویان زن و مرد شهر و روستا به نحوه گذران

ردیف	موضوع	گروه	شهر	روستا	X ²	Df	P																																																																																																																				
۱	مطالعه کتابهای داستان و رمان	شهر	۲۳۵	۲۴۷	۸	۱	۰/۰۰۴																																																																																																																				
		روستا	۴۱	۷۸				۲	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۹۳	۳۸۹	۴/۷	۱	۰/۰۳	روستا	۳۴	۸۵	۳	شرکت در فعالیتهای بسیج	شهر	۷۸	۴۰۹	۴	۱	۰/۰۴	روستا	۲۸	۹۰	۴	علاقه به فوتبال	شهر	۲۳۳	۴۸	۸/۱	۱	۰/۰۰۳	روستا	۷۲	۲۶۷	۵	علاقه به بدمیتون	شهر	۱۹۰	۸۵	۴	۱	۰/۰۵	روستا	۳۵	۳۰۰	۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳	روستا	۲۹	۱۸۹	۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵
۲	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۹۳	۳۸۹	۴/۷	۱	۰/۰۳																																																																																																																				
		روستا	۳۴	۸۵				۳	شرکت در فعالیتهای بسیج	شهر	۷۸	۴۰۹	۴	۱	۰/۰۴	روستا	۲۸	۹۰	۴	علاقه به فوتبال	شهر	۲۳۳	۴۸	۸/۱	۱	۰/۰۰۳	روستا	۷۲	۲۶۷	۵	علاقه به بدمیتون	شهر	۱۹۰	۸۵	۴	۱	۰/۰۵	روستا	۳۵	۳۰۰	۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳	روستا	۲۹	۱۸۹	۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴						
۳	شرکت در فعالیتهای بسیج	شهر	۷۸	۴۰۹	۴	۱	۰/۰۴																																																																																																																				
		روستا	۲۸	۹۰				۴	علاقه به فوتبال	شهر	۲۳۳	۴۸	۸/۱	۱	۰/۰۰۳	روستا	۷۲	۲۶۷	۵	علاقه به بدمیتون	شهر	۱۹۰	۸۵	۴	۱	۰/۰۵	روستا	۳۵	۳۰۰	۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳	روستا	۲۹	۱۸۹	۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																	
۴	علاقه به فوتبال	شهر	۲۳۳	۴۸	۸/۱	۱	۰/۰۰۳																																																																																																																				
		روستا	۷۲	۲۶۷				۵	علاقه به بدمیتون	شهر	۱۹۰	۸۵	۴	۱	۰/۰۵	روستا	۳۵	۳۰۰	۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳	روستا	۲۹	۱۸۹	۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																												
۵	علاقه به بدمیتون	شهر	۱۹۰	۸۵	۴	۱	۰/۰۵																																																																																																																				
		روستا	۳۵	۳۰۰				۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳	روستا	۲۹	۱۸۹	۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																							
۶	رضایت از فعالیتهای سیاسی - اجتماعی دانشگاه	شهر	۸۰	۳۱۶	۴/۸	۱	۰/۰۳																																																																																																																				
		روستا	۲۹	۱۸۹				۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴	روستا	۹۳	۱۲۱	۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																		
۷	امانت گرفتن کتاب از کتابخانه	شهر	۲۰۷	۱۹۰	۴/۲	۱	۰/۰۴																																																																																																																				
		روستا	۹۳	۱۲۱				۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲	روستا	۵۱	۱۶۵	۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																													
۸	مطالعه روزنامه خانوادگی	شهر	۱۴۰	۲۵۹	۸/۸	۱	۰/۰۰۲																																																																																																																				
		روستا	۵۱	۱۶۵				۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱	روستا	۱۰۶	۱۸۴	۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																																								
۹	مطالعه کتابهای داستان و رومان	شهر	۱۷۳	۱۵۰	۱۸/۲	۱	۰/۰۰۰۱																																																																																																																				
		روستا	۱۰۶	۱۸۴				۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱	روستا	۷۴	۲۱۶	۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																																																			
۱۰	مطالعه کتابهای ادبی و شعر	شهر	۱۱۱	۲۱۳	۵/۶	۱	۰/۰۱																																																																																																																				
		روستا	۷۴	۲۱۶				۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱	روستا	۷۲	۲۱۸	۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																																																														
۱۱	مطالعه کتابهای تاریخی	شهر	۵۵	۲۶۹	۵/۷	۱	۰/۰۱																																																																																																																				
		روستا	۷۲	۲۱۸				۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲	روستا	۲۶	۲۶۴																																																																																																									
۱۲	مطالعه کتابهای اقتصادی	شهر	۱۱	۳۱۳	۸/۵	۱	۰/۰۰۲																																																																																																																				
		روستا	۲۶	۲۶۴																																																																																																																							

کمتری داشته اند.

چهار گروه آموزشی جایگزین شدند. گروه

کشاورزی و دامپزشکی، علوم پایه، علوم

انسانی و گروه فنی و مهندسی، گروه اول

۱۵/۵ درصد، گروه دوم ۲۲ درصد، گروه سوم

گروههای آموزشی

دانشجویان بر حسب رشته تحصیلی در

جدول ۷. مقایسه فراوانی پاسخهای آزمودنیها به برخی فعالیتهای اوقات فراغت بر حسب موقعیت اجتماعی - اقتصادی و گروههای آموزشی

ردیف	تعداد	نوع فعالیت	میانگین			توجه	
			پایین	متوسط	بالا		
۱	۱۵	ورزش بسکتبال	۱۳۹	۱۱۹	۱۰۵	خیبر	
			۳۸	۶۱	۷۰	بلی	
۲	۱۳	ورزش بدمینتون	۱۲۹	۱۱۱	۶۹	خیبر	
			۴۸	۶۹	۷۹	بلی	
۳	۹/۱	هندبال	۱۴۹	۱۳۸	۱۲۴	خیبر	
			۲۸	۴۲	۵۱	بلی	
۴	۱۶/۱	بازیهای کامپیوتری	۱۳۳	۱۱۸	۶۹	خیبر	
			۴۴	۶۲	۷۹	بلی	
۵	۱۲	بدنسازی	۱۱۳	۱۰۷	۸۱	خیبر	
			۶۴	۷۳	۹۴	بلی	
۶	۵/۷	اشتراک روزنامه	۱۷۴	۱۷۴	۱۶۰	خیبر	
			۵	۴	۱۲	بلی	
۷	۲۰/۱	مطالعه کتابهای رمان و داستان	۱۱۰	۹۶	۶۶	خیبر	
			۶۷	۸۱	۱۰۵	بلی	
۸	۷/۶	پرداختن به فعالیتهای هنری	۱۷۱	۱۶۲	۱۵۳	خیبر	
			۶	۱۵	۱۸	بلی	
۹		کنشاورزی	علوم پایه	علوم انسانی	علوم مهندسی		
۱۰	۲۳/۷	شرکت در فعالیتهای بسیج	۶۷	۲۴۵	۱۲۹	۸۶	خیبر
			۸	۷۷	۱۲	۱۳	بلی
۱۱	۱۹/۳	مطالعه کتابهای علمی	۵۱	۲۵۷	۱۰۳	۵۹	خیبر
			۱۹	۵۸	۳۶	۴۰	بلی

۴۸ درصد و گروه چهارم ۱۰ درصد میدانی پرداخته‌اند. بیشتر برنامه‌های ورزشی از تلویزیون نگاه کرده‌اند. دانشجویان علوم انسانی بیشتر به نوارهای ترانه و سرود گوش کرده‌اند. دانشجویان فنی و مهندسی وقت بیشتری از رشته‌های علوم انسانی صرف دانشجویان فنی و مهندسی بیشتر به دو

از دانشجویان را شامل بودند. در مجموع تفاوت‌های زیر در بین دانشجویان گروههای آموزشی چهارگانه ملاحظه شد.

جدول ۸. مقایسه ساعات پرداختن به برخی فعالیتهای گذران اوقات فراغت در گروههای آموزشی چهارگانه

ردیف	متغیر	F	P	گروه	میانگین	کشاورزی	علوم پایه	علوم انسانی
۱	ساعات پرداختن به ورزش دو میدانی	۵/۰۳	۰/۰۰۲	کشاورزی	۰/۵۱			
				علوم پایه	۰/۵۹			
				علوم انسانی	۰/۴۲			
				فنی و مهندسی	۱/۵۸	*	*	*
۲	ساعات پرداختن به بازیهای کامپیوتری	۴/۲۶	۰/۰۰۵	کشاورزی	۰/۴۷			
				علوم پایه	۰/۴۹			
				علوم انسانی	۰/۱۴			
				فنی و مهندسی	۰/۹۲	*		
۳	ساعات مطالعه کتب درسی	۳/۴۵	۰/۰۲	کشاورزی	۳/۰۹		*	
				علوم پایه	۳/۸۴			
				علوم انسانی	۳/۱۹			
				فنی و مهندسی	۳/۰۶	*		
۴	ساعات تماشای برنامه‌های ورزشی تلویزیون	۷/۲	۰/۰۰۰۱	کشاورزی	۰/۷۷			
				علوم پایه	۰/۷۸			
				علوم انسانی	۰/۴۷			
				فنی و مهندسی	۱/۵	*	*	*
۵	ساعات پرداختن به فعالیتهای هنری	۳/۸	۰/۰۱	کشاورزی	۲/۲۹	*		
				علوم پایه	۱/۲۴			
				علوم انسانی	۰/۹۲			
				فنی و مهندسی	۱/۲۵			
۶	ساعات قدم زدن در خیابان	۳/۴۹	۰/۰۱	کشاورزی	۲/۸۱	*	*	
				علوم پایه	۱/۸۶			
				علوم انسانی	۱/۸۱			
				فنی و مهندسی	۲/۱۹			
۷	ساعات زیارت اهل قبور	۲/۷۸	۰/۰۴	کشاورزی	۰/۵۸			
				علوم پایه	۰/۵۰			
				علوم انسانی	۰/۷۱			
				فنی و مهندسی	۰/۳۱	*		

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که به طور متوسط دانشجویان در روزهای غیر تعطیل ۳/۷۸ ساعت وقت فراغت دارند. ولی در روزهای تعطیل ساعات فراغت به ۳/۸۵ ساعت افزایش می‌یابد. در مجموع دانشجویان در هفته ۲۸ ساعت وقت فراغت دارند.

عسلیرغم اینکه اکثریت دانشجویان به ورزش علاقه داشته‌اند، فقط نیمی از آنها ورزش می‌کنند. این یافته فاصله عمیق بین علائق دانشجویان را با آنچه که در عمل به آن پرداخته می‌شود نشان می‌دهد. رشته‌های ورزشی مورد علاقه دانشجویان به ترتیب عبارتند از فوتبال، شنا، والیبال، بدنسازی، شطرنج، تنیس، کوهنوردی، دوچرخه سواری، بازی کامپیوتری، دومیدانی....

نزدیک به نیمی از دانشجویان در خانه، و $\frac{1}{3}$ از آنها در مراکز ورزشی دانشگاه به ورزش می‌پردازند. به طور متوسط دانشجویان روزانه ۵۲ دقیقه صرف ورزش می‌کنند.

کمتر از یک درصد از دانشجویان هر هفته به سینما می‌روند، $\frac{1}{4}$ دو یا سه ماه یکبار، و $\frac{1}{3}$ از آنها سالی یکبار و ۱۸ درصد اصلاً سینما نمی‌روند. نیمی از دانشجویان اصلاً به تئاتر نمی‌روند. ۴۰ درصد سالی یکبار به تئاتر

بازیهای کامپیوتری کرده‌اند. دانشجویان علوم انسانی کمتر به مطالعه کتابهای علمی پرداخته‌اند.

دانشجویان کشاورزی از علوم انسانی بیشتر وقت صرف قدم زدن در خیابان کرده‌اند. دانشجویان فنی و مهندسی کمتر از علوم انسانی وقت صرف زیارت اهل قبور کرده‌اند، دانشجویان علوم پایه بیشتر از علوم انسانی وقت صرف کتابهای غیر درسی کرده‌اند. دانشجویان علوم انسانی بیشتری عضو در بسیج بوده‌اند.

عملکرد تحصیلی

افرادی که عملکرد تحصیلی بالاتری داشته‌اند وقت بیشتری صرف مطالعه روزنامه کرده‌اند ($P < 0/02$ و $r = 0/12$) ساعات کمتری صرف تماشای تلویزیون کرده‌اند ($P < 0/03$ و $r = -0/11$) کمتر فوتبال بازی کرده‌اند ($P < 0/01$ و $r = -0/12$) بیشتر کتابهای آموزشی مطالعه کرده‌اند ($P < 0/04$ و $r = 0/12$) بیشتر کتابهای درسی خوانده‌اند ($P < 0/02$ و $r = 0/12$) ساعات کمتری به رادیوهای خارجی گوش کرده‌اند ($P < 0/02$ و $r = -0/11$) و ساعات بیشتری صرف شنیدن نوار صوتی کرده‌اند ($P < 0/01$ و $r = 0/10$).

به طور متوسط دانشجویان هفته‌ای ۵۲ دقیقه صرف کار با کامپیوتر کرده‌اند. روزانه بیش از یک ساعت روزنامه خوانده‌اند. فقط ۳ درصد از دانشجویان اصلاً روزنامه نخوانده‌اند. این یافته بیانگر علاقه جامعه دانشجویی به اطلاع از وقایع روز می‌باشد. دانشجویان هفته‌ای ۱/۳۶ ساعت صرف مطالعه مجلات کرده‌اند.

به طور متوسط دانشجویان یک ساعت کتاب غیردرسی مطالعه می‌کنند. تنوع موضوعی کتابهای مطالعه شده نشان می‌دهد به ترتیب کتابهای داستان و رمان، ادبی، علمی، ترییتی و روانشناسی، تاریخی، سیاسی، اجتماعی، آموزشی، هنری و اقتصادی بیشترین خواننده را داشته‌اند.

دانشجویان به طور متوسط ماهانه ۲ ساعت در پارکها گردش می‌کنند.

فقط ۸/۵ درصد عضو انجمن اسلامی دانشگاه و ۱۷/۵ درصد عضو بسیج دانشجویی بوده‌اند. سایر فعالیتهای سیاسی و اجتماعی نیز فقط ۸/۵ درصد از دانشجویان را به خود جلب کرده است. نزدیک به ۷۰ درصد (اکثریت) دانشجویان به هیچ نوع فعالیت سازمان یافته‌ای نمی‌پردازند، که این خود نشان دهنده گریز جدی دانشجویان از فعالیتهای

می‌روند. این یافته بیانگر نقش ناچیز سینما و تئاتر در گذران اوقات فراغت دانشجویان است. ۱۷ درصد دانشجویان اصلاً تلویزیون تماشا نمی‌کنند و ۸۳ درصد بقیه به طور متوسط در روزهای تعطیل و غیرتعطیل به ترتیب ۳ و ۲ ساعت صرف تماشای تلویزیون می‌کنند. به طور کلی ۱۵/۵ ساعت در هفته از وقت دانشجویان را تلویزیون به خود اختصاص داده است. بیش از نیمی از وقت فراغت دانشجویان صرف تماشای تلویزیون می‌شود (۱۵/۵ از ۲۸ ساعت).

دانشجویان به ترتیب برنامه‌های تلویزیونی اخبار، فیلم و سریال ایرانی، خارجی، ورزشی، علمی و مستند، کمدی و سرگرمی، مراسم مذهبی، آموزشی، کودک، اقتصادی و هنری و تئاتر را تماشا کرده‌اند. دانشجویان به طور متوسط روزی ۳۰ دقیقه به تلویزیونهای خارجی نگاه کرده‌اند. هفته‌ای ۴۶ دقیقه صرف تماشای ویدئو کرده‌اند. روزانه ۴۶ دقیقه به رادیو گوش کرده‌اند. ۲۶ دقیقه نیز به رادیوهای خارجی گوش داده‌اند. در حالی که دانشجویان به طور متوسط ۱/۵ ساعت صرف گوش دادن به نوارهای صوتی کرده‌اند ولی علاقه داشته‌اند این زمان به ۲ ساعت افزایش یابد.

سازمان یافته سیاسی و اجتماعی است.

دانشجویان به طور متوسط ماهانه ۹ ساعت صرف دیدار از دوستان و اقوام می‌کنند ولی علاقه داشته‌اند این ساعات به بیش از ۱۲ ساعت افزایش یابد.

دانشجویان به طور متوسط هفته‌ای ۲، ۱/۷، ۰/۴، ۰/۶۰، ۰/۵، ۰/۹، ۰/۵۴ ساعت صرف قدم زدن در خیابان، گردش در مراکز خرید، کافه و رستوران، زیارت اهل قبور، زیارت اماکن مقدسه، تماشای مسابقات ورزشی و گفتگو گپ دوستانه کرده‌اند.

بررسی کلی گذران اوقات فراغت دانشجویان نشان می‌دهد که بیشترین وقت فراغت صرف تماشای تلویزیون می‌شود. بعد از آن به ترتیب به گوش دادن نوارهای صوتی، مطالعه روزنامه و هفته نامه‌ها، گوش دادن به رادیو، مطالعه کتب غیردرسی، ورزش کردن، با دوستان بودن و قدم زدن به خود اختصاص داده است (به ترتیب ۱۵۴، ۹۳، ۸۱، ۷۲، ۶۰، ۵۲، ۵۰ و ۴۵ دقیقه در روز).

پژوهش حاضر اطلاعات متعدد متنوعی را دربارهٔ وجوه مختلف زندگی دانشجویی چه در رابطه با اوقات فراغت و چه در خصوص اوقاتی که دانشجویان صرف مطالعه و امور دیگر می‌کنند به دست می‌دهد از این اطلاعات

می‌توان برای برنامه ریزیهای مربوط به اوقات فراغت دانشجویان و فعالیتهای فرهنگی در دانشگاه بهره‌گیری کرد ذیلاً پیشنهادهای چندی در این خصوص ارائه می‌شود:

۱. جا دارد کتابخانه‌های دانشکده‌ها نسبت به تهیه مواد و مطالب مورد نیاز دانشجویان (به خصوص انواع نشریات، روزنامه‌ها و هفته نامه‌ها و کتابهای غیردرسی) اقدام نمایند.

۲. با توجه به نقش تلویزیون در گذران اوقات فراغت توصیه می‌شود خوابگاههای دانشجویی در حد نیاز به گیرندگان تلویزیونی مجهز شوند. با عنایت به این که هم اکنون سازمان صدا و سیما شبکه‌های متعددی را راه اندازی کرده که می‌تواند نیازهای مختلفی را برآورده کند، ضرورت وجود تلویزیون و سهولت دسترسی به آن بیشتر احساس می‌شود.

۳. شایسته است فضا و امکانات ورزشی موجود دانشگاه بهینه سازی و توسعه یابند و نحوه دسترسی و بهره‌گیری از آنها تسهیل شود. مخصوصاً دانشگاه باید درباره ورزش خواهران تدابیر تازه‌ای بیندیشند.

۴. دانشجویان نسبت به فعالیتهای هنری مثل نمایش فیلمهای برگزیده و اجرای تئاترهای مناسب ناراضی هستند. اولیای این امور باید

وقت قابل توجهی را هم صرف این کار می‌کنند. جا دارد به تهیه نوارهای مجاز و تسهیل دسترسی به آنها به این نیاز پاسخ داده شود.

۷. به نظر می‌رسد خواهران دانشجو چه از نظر وجود امکانات لازم برای فعالیتهای اوقات فراغت و چه از نظر سهولت دسترسی به آنها نسبت به برادران دارای محدودیت بیشتری می‌باشند. لذا مناسب می‌نماید که اولیای محترم امور دانشگاه ترتیبی اتخاذ کنند که مشارکت دانشجویان دختر در فعالیتهای گوناگون اوقات فراغت تسهیل گردد.

هم نسبت به توسعه و بهبود کیفیت این فعالیتهای اهتمام ورزند و هم زمینه شکوفایی استعدادهای هنری و ذوقی دانشجویان را از طریق تأمین امکانات و اعمال حمایت لازم فراهم سازند.

۵. دانشجویان علاقمندند که فعالیتهای فرهنگی و سیاسی و اجتماعی دانشگاه بهبود و توسعه یابد، کم و کیف این فعالیتهای در حال حاضر خواست دانشجویان را در حد قابل قبولی تأمین نمی‌کند.

۶. دانشجویان نسبت به تماشای نوارهای ویدئویی و موسیقی ابراز علاقه کرده‌اند و

منابع

فارسی

- اداره کل آموزش و پرورش تهران (۱۳۷۴). «نحوه گذران اوقات فراغت دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه شمال تهران». اداره کل آموزش و پرورش تهران.
- حبیبی، حمید و مهدی‌پور، رحمان (۱۳۷۳). «بررسی نقش تربیت بدنی و چگونگی گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه شهید چمران». دانشگاه شهید چمران اهواز.
- جهاد دانشگاهی اهواز (۱۳۶۸). «بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش‌آموزان پسر راهنمایی شهر اهواز در تابستان ۱۳۶۸». جهاد دانشگاهی خوزستان، اهواز.
- دیلمقانی، شهناز؛ نیکو، مینو و رحیمی، فرشته (۱۳۶۴). «میزان مطلوبیت برنامه‌های صدا و سیما در بین مردم». واحد تحقیقات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- دومازویه، ژوفرو (۱۳۵۷). «مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی فراغت». ترجمه اسدی، علی. فصلنامه فرهنگ و زندگی، شماره ۱۲.
- سرمد، غلامعلی (۱۳۷۸). «دانشجویان و اوقات فراغت». فصلنامه آئینه پژوهش، شماره اول.
- سعیدیان، ایما؛ علیشاهی، طاهره و یوسف‌نژادیان، شهناز (۱۳۶۳). «چگونگی گذران اوقات فراغت کودکان و نوجوانان». صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- سرداری، غفار (۱۳۷۲). «بررسی نظرات و علائق دانش‌آموزان دوره متوسطه در رابطه با گذران اوقات فراغت و مقایسه آن با برنامه مراکزی که به این منظور اختصاص یافته‌اند». اداره کل آموزش و پرورش زنجان، زنجان.
- طباطبائی، زیورالسادات و اسفندیاری، رخسانا (۱۳۶۵). «نظرات نمازگزاران نماز جمعه تهران درباره برنامه‌های صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران». مرکز تحقیقات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- عطاری، عباس (۱۳۷۴). «چگونگی و انواع راههای گذران اوقات فراغت دانش‌آموزان شهر اصفهان و حومه». اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان، اصفهان.
- علی‌زاده، حسن و چگینی، احمد (۱۳۶۵). «نحوه گذران اوقات فراغت جوانان تبریز در تابستان» واحد تحقیقات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

- لطیفیان، مرتضی (۱۳۶۶). «شناخت و مقایسه برخی مشکلات و خصوصیات نوجوانان دانش‌آموز در دو سطح مختلف شیراز». شیراز.
- هورفر، علی (۱۳۶۵). «گزارش اجمالی طرح گذران اوقات فراغت جوانان ۲۹-۱۲ ساله، تهران». واحد تحقیقات صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- قاسمی، یارمحمد (۱۳۷۳). «بررسی اوقات فراغت جوانان شهر ایلام». اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام.

انگلیسی

- Allen, Lawrence R. (1982). The Relationship between Murray's Personality Needs and Leisure Interests. *J. of Leisure Research*, 714 NI P 63-76.
- Baldwin, Kimm S. and Tinsley, Howard, E.A. (1988). An Investigation of the Validity of Tinsley and Tinsley (1986) Theory of Leisure Experience: *Journal of Counselling Psychology*, V 35, n3, P. 263-27. Jul.
- Boland. Paul, A. Leisure and Career Development: For College Students: *J. of Career Development*, V. 11, n1 P 119 Dec. 1984.
- Collison, Michelle, N.K. (1989). For some Students, Spring Vreak Offers Chance to Aid the Needy, *Chronicle of Higher Education*: V35 n28 P A 33-34 Mar 22.
- Iso-Ahola, Seppo-E. and Allen, Jon R. (1989). The Dynamics of Leisure Motivation: The Effercts of Outcome on Leisure Needs. *Research Quarterly for Exercise and sport*; V35 n2 P 141.
- Rimmer, Suson M. and Kahnweiler, William M. (1981). The Relationship among work, Leisure, Education, Future and Self: An Empirical Investigation. *Vocational Guidanc Quarterly*, V 30 nd P 109-16.